

UNIVERSITAT_{DE}
BARCELONA

INFORME FINAL PROJECTE INNOVACIÓ DOCENT

Espai vivencial del/a psicòleg/oga clínic/a

(2019PID-UB/038)

ÍNDIX

1) DADES DEL PROJECTE.....	3
2) RESUM I DESCRIPTORS.....	3
2.1. Resum.....	3
2.2. Descriptors	3
3) MANCANCES DETECTADES.....	4
4) OBJECTIUS	4
5) DESENVOLUPAMENT DE L'ACTUACIÓ.....	5
5.1. Activitats realitzades	5
5.2. Canvis i adaptacions respecte el projecte inicial.....	6
5.3. Problemes durant el procés i solucions aplicades.....	6
5.4. Materials i recursos utilitzats	7
6) AVALUACIÓ, RESULTATS I INTERPRETACIÓ.....	7
6.1. Avaluació	7
6.1.1. Indicadors d'avaluació.....	7
6.1.2. Instruments d'avaluació	8
6.1.3. Procediment de recollida de dades.....	8
6.1.4. Valoració del sistema d'avaluació	8
6.2. Resultats i interpretació	8
7) VALORACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA	12
7.1. Viabilitat de l'aplicació del nou projecte i modificacions necessàries.....	12
7.2. Valoració i satisfacció dels agents participants.....	13
8) REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES.....	14
9) ANNEX	14

1) DADES DEL PROJECTE

Títol: Espai vivencial del/a psicòleg/oga clínic/a

Codi del projecte: 2019PID-UB/038

Responsable del projecte: Marta Salla

Departament: Psicologia clínica i Psobiologia

Facultat: Psicologia

Correu electrònic: msallam@ub.edu

Altres participants: Guillem Feixas i Miquel Alabernia

2) RESUM I DESCRIPTORS

2.1. Resum

Aquest projecte es va dur a terme durant el segon semestre del curs 2019-20 en l'espai de tutoria de l'assignatura de psicologia clínica de tercer curs del grau de Psicologia. El seu objectiu principal era aprofundir en el paper del psicòleg/oga clínic/a i la pràctica psicoterapèutica mitjançant la pròpia experiència vivencial. Aquesta iniciativa sorgia de la demanda de l'alumnat en aprofundir en els aspectes pràctics de la professió. Les classes eren voluntàries tot i que l'assistència permetia obtenir mig punt extra de la nota final. Degut a la pandèmica COVID-19, el desenvolupament, els resultats i l'avaluació del mateix es van veure afectats. El projecte es dividia en 2 blocs de 5 sessions. Del primer, es van realitzar 3 sessions presencials, dedicades a l'anàlisi d'intervencions psicoterapèutiques en base a l'observació de vídeos de sessions realitzades per terapeutes experts de diferents models d'intervenció; del segon, es van fer 3 sessions online, dedicades a reflexionar sobre el propi rol de terapeuta i la pràctica de les tècniques estudiades mitjançant activitats de role-playing. Els resultats indiquen que les persones participants estaven més satisfetes amb les sessions presencials que les online, però no s'ha pogut avaluar l'efecte del projecte amb un grup control.

2.2. Descriptors

- **Línies d'innovació vinculades**
 - Aprenentatge professionalitzador
 - Competències transversals
 - Avaluació clínica objectiva estructurada (ACOE)
 - Aprenentatge col·laboratiu
 - PBL, Casos i Simulacions
- **Paraules clau:** *Role-playing, vivencial, intervenció clínica, psicoteràpia*

3) MANCANCES DETECTADES

L'assignatura de psicologia clínica de tercer curs del grau de psicologia compta amb 10 sessions de tutoria dedicades a aprofundir en els materials que s'imparteixen a l'aula. En els darrers cursos, diversos professors/es de l'assignatura havíem iniciat una proposta per apropar l'alumnat a altres perspectives d'intervenció en psicologia clínica i aprofundir en la pràctica psicoterapèutica.

Aquesta proposta naixia d'haver detectat que l'alumnat que cursava l'assignatura tenia expectatives de realitzar activitats més aplicades que els permetessin iniciar-se en l'exercici pràctic de la professió. Aquestes expectatives no es veien cobertes amb el desenvolupament de l'assignatura ja que, si bé el contingut del programa està molt dedicat al coneixement de tècniques d'intervenció, la gran quantitat d'informació que cal impartir i el calendari acadèmic dificulten aprofundir en l'experiència de la seva aplicació.

Amb aquesta proposta es pretenia cobrir la necessitat de tenir espais acadèmics on poder desenvolupar habilitats pràctiques i de reflexió del paper del psicòleg/oga clínic/a mitjançant la seva pròpia experiència i millorar l'adquisició dels aprenentatges desenvolupats a l'assignatura.

El curs 2019-2020 es va proposar sistematitzar, ampliar i consolidar la proposta que s'havia impartit els darrers anys per tal de donar resposta a les necessitats detectades i poder-ne avaluar els seus efectes en la satisfacció de l'alumnat i l'adquisició dels aprenentatges del programa.

Inicialment, es van incorporar al projecte quatre grups en els que s'imparteix l'assignatura: el M1, el M2, el M4, que realitzarien el projecte d'innovació presentat; i el T1, que desenvoluparia un altre tipus de tutories i funcionaria com a grup control d'aquest projecte.

4) OBJECTIUS

L'objectiu general d'aquest projecte era:

- Aprofundir en el paper del psicòleg/oga clínic/a i la pràctica psicoterapèutica mitjançant la pròpia experiència vivencial.

Els objectius específics:

- Identificar els elements comuns i diferencials de la pràctica psicoterapèutica de diferents models d'intervenció.
- Reflexionar sobre les característiques essencials per establir una bona relació terapèutica mitjançant l'experiència compartida amb els companys/es.
- Aplicar els procediments de les tècniques d'intervenció estudiades durant l'assignatura mitjançant el role-playing.
- Reconèixer les pròpies fortaleses i debilitats en l'aplicació de les tècniques d'intervenció i la pràctica psicoterapèutica.

La proposat ha incidit en dos grans aspectes que van constituir els dos blocs amb els que es van dividir les sessions de tutoria:

- El bloc 1, dedicat a identificar els elements comuns i diferencials de la pràctica psicoterapèutica de diferents models d'intervenció, i emprar metodologies que permetin registrar els aprenentatges dels estudiants i;
- El bloc 2, dedicat a reflexionar sobre el propi rol de terapeuta i la pràctica de les tècniques estudiades mitjançant activitats de role-playing i l'experiència compartida amb els/es companys/es.

Les estratègies que es van portar a terme per tal d'incidir en els aspectes motivacionals relacionats amb iniciar-se a la pràctica psicoterapèutica van ser, per una banda, realitzar activitats en la que es visualitzessin sessions gravades de terapeutes experts exercint la pràctica psicoterapèutica i explicant les característiques del seu model d'intervenció (Serie Caso Gloria de Shostrom, 1965); i per altra banda, realitzar activitats de reflexió i de role-playing per posar en pràctica els aspectes treballats durant l'assignatura referents a les habilitats terapèutiques i les tècniques d'intervenció.

També es van plantejar estratègies per avaluar els resultats del projecte i conèixer la satisfacció de l'alumnat amb les activitats proposades i la incidència en els seus aprenentatges. Entre aquestes estratègies es comptava amb:

- Activitats registrades de reflexió individual
- Activitats d'aprenentatge cooperatiu (Valero, 2019)
- Formulari d'avaluació personal de l'experiència: grau de satisfacció amb l'activitat i valoració del grau d'assoliment dels objectius plantejats.
- Grup control per mesurar l'efecte de la intervenció del projecte d'innovació docent.

No obstant, degut a la situació de la pandèmia COVID-19, no es van poder portar a terme totes aquestes estratègies, tal com es descriurà a continuació.

5) DESENVOLUPAMENT DE L'ACTUACIÓ

5.1. Activitats realitzades

Donat que l'activitat estava dissenyada per realitzar-se en el marc de les tutories de l'assignatura de psicologia clínica que es cursa durant el segon semestre i el projecte es va iniciar el curs 2019-2020, el desenvolupament de l'activitat es va veure completament afectada per les conseqüències de la pandèmia COVID-19.

De les 10 sessions presencials només es van poder realitzar 3 tal com estaven programades inicialment, corresponents al bloc 1. Les altres sessions es van veure interrompudes per les restriccions de la pandèmia en les que ens vam trobar. Tot i així, es va reprendre el projecte oferint 3 sessions del bloc 2 adaptades al format online.

Aquesta situació sobrevinguda, a més d'afectar el tipus d'activitats també va afectar al procés d'avaluació, que no es va poder portar a terme tal com s'havia previst.

Tot i així, no es van modificar els objectius inicials sinó que es va adaptar el tipus d'activitats al context online a mesura que s'anava sabent l'abast de les restriccions. En no tenir una perspectiva temporal clara, no es van poder formular nous objectius. Així, no es van poder realitzar totes les activitats previstes i les característiques de la seva avaluació es van veure afectades.

Pel que fa al desenvolupament, més concretament, les tres primeres sessions corresponents al bloc 1, dedicat a identificar els elements comuns i diferencials de la pràctica psicoterapèutica de diferents models d'intervenció, es van desenvolupar tal com s'havia previst. En la primera sessió es va descriure el projecte, els seus objectius i característiques i es va informar que l'alumnat obtindria un màxim de 0,5 del punt extra que permet atorgar l'assignatura, per l'assistència al 80% de les sessions de tutoria. A continuació, es va iniciar la visualització de la primera sessió terapèutica de la sèrie de sessions del *Caso Gloria* (Shostrom, 1965), en el que tres psicoterapeutes experts de tres orientacions diferents expliquen el seu model i realitzen una sessió terapèutica amb la mateixa pacient. A la segona i tercera sessió es van visualitzar les altres dues sessions de la sèrie. Al final de cada una d'aquestes sessions l'alumnat rebia una fitxa que havia d'omplir individualment per recollir les reflexions que havia fet durant la sessió.

A la última sessió del bloc 1, estava previst realitzar una activitat per posar en comú les reflexions individuals mitjançant un activitat d'aprenentatge cooperatiu anomenada *jigsaw puzzle* (Goldschmid, 1971). Aquesta sessió prevista el 13/03/2020, ja no es va poder realitzar pel tancament de les instal·lacions de la Universitat.

En aquest punt, van començar els canvis respecte el projecte inicial.

5.2. Canvis i adaptacions respecte el projecte inicial

La nova situació docent va implicar un replantejament de com portar a terme totes les activitats docents de l'assignatura. Les tutories van quedar en segon terme a l'espera de que es reprengués l'activitat presencial. No obstant, aquest fet no va arribar. En el moment en que es va intuir que no es tornaria a les aules es va decidir oferir tres sessions de tutoria en format online per tal de donar continuïtat al projecte i assolir els objectius del bloc 2. Aquestes sessions es van obrir a tots els grups i alumnat matriculat a l'assignatura i es va comunicar que la seva assistència era voluntària i no tindria efectes a la nota final. Només comptaria per al punt extra l'assistència a les classes que havien estat presencials, amb una puntuació màxima de 0,25. En aquest context, es va deixar de registrar l'assistència a les tutories online.

En aquestes tres sessions del bloc 2, dedicades a reflexionar sobre el propi rol de terapeuta i la pràctica de les tècniques estudiades mitjançant activitats de role-playing, en primer lloc, es va fer una sessió semblant a la programada en la que els participants compartíem les debilitats i fortaleses que ens trobem davant de l'exercici de la professió. Les altres dues sessions es van dedicar a realitzar sessions de role-playing en format online, en les quals dues persones assumien el rol de terapeuta i pacient, i posaven en pràctica algunes de les tècniques realitzades a classe. El grup classe podia intervenir al final de la simulació per comentar aspectes favorables de la intervenció i reflexionar sobre les dificultats i recursos observats.

5.3. Problemes durant el procés i solucions aplicades

Durant el primer bloc, la participació de les activitats presencials va ser molt alta i el compromís en realitzar les fitxes de reflexió individual també. En la primera sessió de

visualització d'un cas es va optar per recollir les fitxes de reflexió, però a les següents sessions, es va demanar als alumnes que es fessin càrrec de les fitxes i les portessin a la sessió en la que es posava en comú les reflexions per optimitzar el temps i la dinamització de l'activitat. Com hem explicat, aquesta activitat no es va poder concloure pel tancament de la Universitat. Posteriorment, tenint en compte que el format de les classes havia canviat i no tots els alumnes que hi participaven havien assistit a les classes prèvies de visualització de casos es va optar per no reprendre la última sessió d'aquest bloc en format online.

Durant el segon bloc ens vam trobar amb una baixa assistència per part dels estudiants i certes reticències personals i dificultats tecnològiques que dificultaven la participació. La baixa qualitat de la connexió sovint dificultava que els participants mantinguessin les càmeres activades o l'àudio, fet que obstaculitzava el desenvolupament del role-playing i el clima per recrear l'efecte del grup vivencial. Tot i així, es van poder realitzar dues sessions de role-playing adaptats a aquest format, respectant la privacitat i les possibilitats de cada participant i animant a participar des del xat a tots els assistents per tal d'assolir els objectius de l'activitat.

5. 4. Materials i recursos utilitzats

Durant el bloc 1, es van utilitzar les fitxes de reflexió de les sessions de psicoteràpia i les sessions gravades, disponibles online, de l'experiment Caso Gloria (Shostrom, 1965).

Durant el bloc 2, es va utilitzar la plataforma *bbcollaborate* per realitzar les sessions online.

Al final de l'activitat, mitjançant un qüestionari realitzat amb el programa *Qualtrics* es va distribuir a tots els estudiants l'enquesta d'avaluació de l'activitat.

6) AVALUACIÓ, RESULTATS I INTERPRETACIÓ

6.1. Avaluació

6.1.1. Indicadors d'avaluació

Per al bloc 1 s'han considerat dos dels indicadors plantejats: 1) l'alumnat assisteix i participa del debat a classe; 2) l'alumnat realitza l'activitat proposada individualment. El tercer indicador "l'alumnat realitza l'activitat cooperativa i és capaç d'identificar diferents tècniques d'intervenció, ser crític amb el paper del terapeuta i reflexionar sobre el seu propi autoconeixement en aquest rol" no s'ha pogut tenir en compte perquè no es va realitzar l'activitat que permetia avaluar-lo.

Per al bloc 2 i el tancament de l'activitat s'han considerat els següents indicadors: 1) l'alumnat assisteix i participa a classe; 2) les persones voluntàries segueixen els principis bàsics de les tècniques aplicades al desenvolupar el role-playing; 3) l'alumnat identifica aspectes positius de la intervenció dels/les companys/es en l'aplicació de la pràctica mitjançant una retroalimentació positiva de l'actuació dels companys/es; 4) l'alumnat realitza el formulari d'avaluació personal de l'experiència vivencial del rol de terapeuta i la valoren satisfactòriament, o en cas contrari, indiquen quins aspectes cal millorar.

6.1.2. Instruments d'avaluació

Els instruments d'avaluació que s'han utilitzat han estat:

- Passar llista
- Fitxes d'activitats individuals
- Formulari d'avaluació
- Observació

6.1.3. Procediment de recollida de dades

Durant les activitats presencials es va passar llista i es va demanar que entreguessin la fitxa de reflexió al final de la sessió. Tal com s'ha explicat anteriorment, aquest darrer aspecte només es va dur a terme la primera sessió i a les següents, l'alumnat guardava la seva fitxa amb la consigna d'haver-la de portar el dia indicat per posar-ho en comú.

Durant les sessions online no es va passar llista i la recollida de dades es va realitzar mitjançant l'observació de les intervencions dels participants.

Al finalitzar les sessions de tutoria es va enviar un missatge al fòrum del campus virtual de l'assignatura a tot l'alumnat de l'assignatura perquè participés a l'enquesta de valoració de l'activitat. Aquest missatge es va enviar més d'una vegada a mode de recordatori.

Al llarg de les sessions es va realitzar per part del professorat, l'observació del nivell de participació i la qualitat de les actuacions de les persones participants.

6.1.4. Valoració del sistema d'avaluació

Amb els canvis en el format introduïts arrel de la situació de la pandèmia, es va deixar de fer un registre del nombre de participants a l'aula, així com de l'origen del grup d'aquests participants, ja que es va invitar a tot l'alumnat a participar-hi. Aquest fet va dificultar comptar amb un grup control per avaluar els efectes del projecte a nivell quantitatiu. Per superar aquesta dificultat, s'hauria d'haver insistit en que tot l'alumnat participés en l'enquesta d'avaluació, indicant el nivell de participació a les tutories i el grau de satisfacció amb l'assignatura i l'adquisició d'aprenentatges. A nivell qualitatiu, l'enfocament de l'avaluació ha estat adequada tenint en compte els diferents registres emprats per avaluar el grau de reflexió i participació amb les activitats. No obstant, el canvi de context va afectar el desenvolupament del projecte, no podent fer totes les activitats en al mateix format previst ni avaluar-les. A més, el descens de la participació en el segon bloc de l'activitat i en la valoració final de satisfacció ha dificultat obtenir una visió global dels efectes del projecte.

6.2. Resultats i interpretació

Pel que fa la resultats quantitatius, van contestar l'enquesta 26 persones de les quals només una indicava que no havia participat a cap sessió de tutoria. Tenint en compte que no s'ha pogut constituir el grup control (que estava previst que estigués format per l'alumnat que contestés l'enquesta i que indiqués no haver participat en les tutories dels grups en els que es feia el projecte), aquesta persona s'ha exclòs de les anàlisis.

De les 25 persones que confirmen haver participat en alguna sessió de tutoria (presencial o virtual), 19 s'han identificat com a dones, cinc com a homes i una persona no s'ha identificat en cap de les dues opcions. L'edat mitjana dels/les participants era de 23.40 ($DT = 6.6$, $rang =$

20-50) en el cas de les dones; i de 23.80 ($DT = 4.1$, $rang = 20-29$) en el cas dels homes. Els grups als quals pertanyen aquests/es participants són: cinc al grup M1, set al grup M2 (dels quals tres són homes), cinc al grup M3 (dels quals un és home), quatre al grup M4, dos al grup M5, dos al grup T1 i l'home restant no s'ha identificat en cap grup.

La mitjana d'assistència d'aquestes persones a les sessions presencials del bloc 1 ha estat de 2.36 ($DT = 0.86$, $rang = 0-3$); mentre que la del bloc 2 en format online ha estat de 1.8 ($DT = 0.91$, $rang = 0-3$).

Un total de 24 participants ha contestat a les preguntes sobre valoració de les activitats de l'assignatura pel que fa l'adquisició dels aprenentatges i satisfacció en general amb cada bloc de tutoria. Davant la pregunta "les activitats de l'assignatura m'han permès reflexionar sobre les característiques essencials per desenvolupar la pràctica psicoterapèutica", tal com s'observa a la Figura 1, el 50% de les persones participants han considerat que els ha servit entre bastant i molt les activitats amb aquest objectiu, mentre que el 50% restant els ha servit una mica o gens. A la pregunta "les activitats de l'assignatura m'han servit per augmentar l'autoconeixement sobre les pròpies fortaleses i debilitats en l'aplicació de les tècniques d'intervenció i la pràctica psicoterapèutica", un 58% han considerat que els ha servit entre bastant i molt, i el 42% restant entre una mica o gens. Per últim, davant la pregunta "les activitats de l'assignatura m'han servit per millorar els coneixements de com aplicar les tècniques d'intervenció", un 58% han considerat que els ha servit entre bastant i molt, i el 42% restant entre una mica o gens. A la Figura 1, 2 i 3, es mostren gràficament aquests resultats.

Figura 1

Valoració de tota la mostra (N = 24) a la pregunta "Les activitats de l'assignatura m'han permès reflexionar sobre les característiques essencials per desenvolupar la pràctica psicoterapèutica"

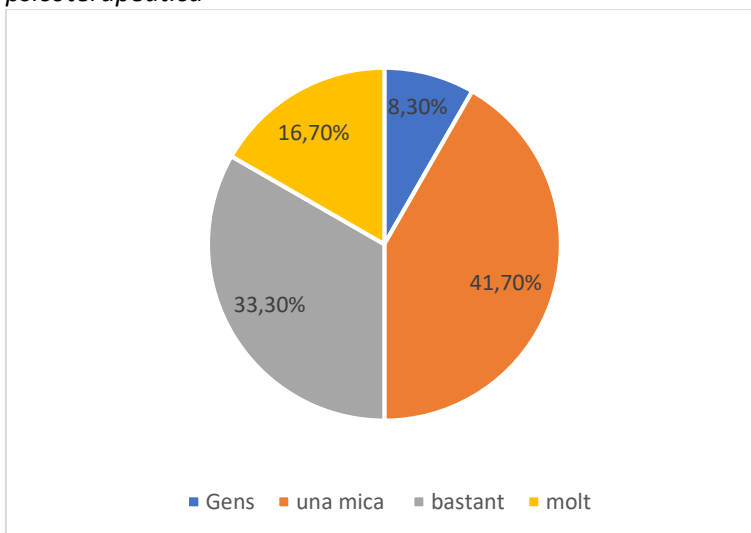

Figura 2

Valoració de tota la mostra (N = 24) a la pregunta "Les activitats de l'assignatura m'han servit per augmentar l'autoconeixement sobre les pròpies fortaleeses i debilitats en l'aplicació de les tècniques d'intervenció i la pràctica psicoterapèutica"

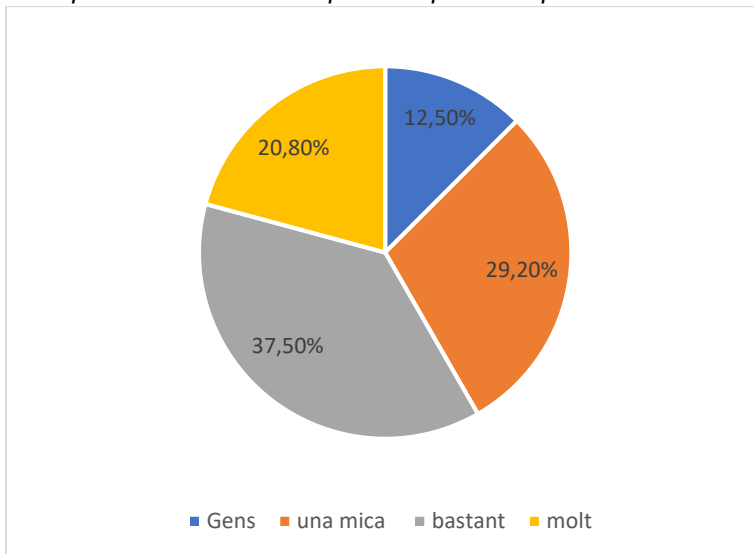
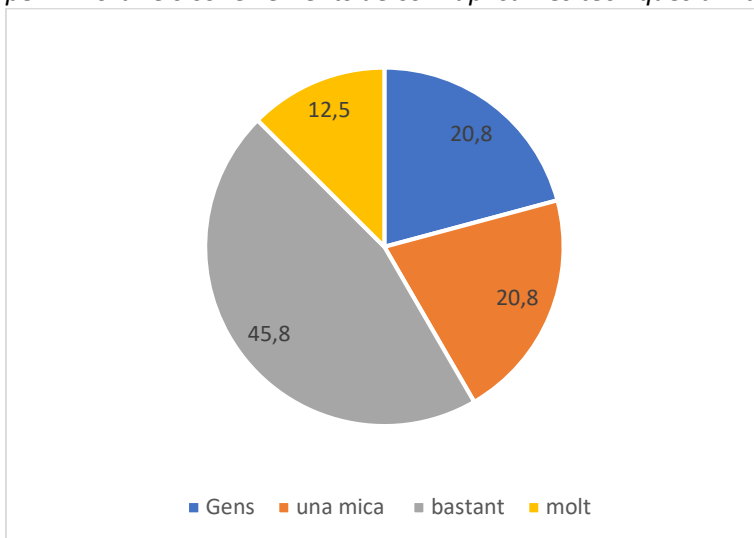

Figura 3

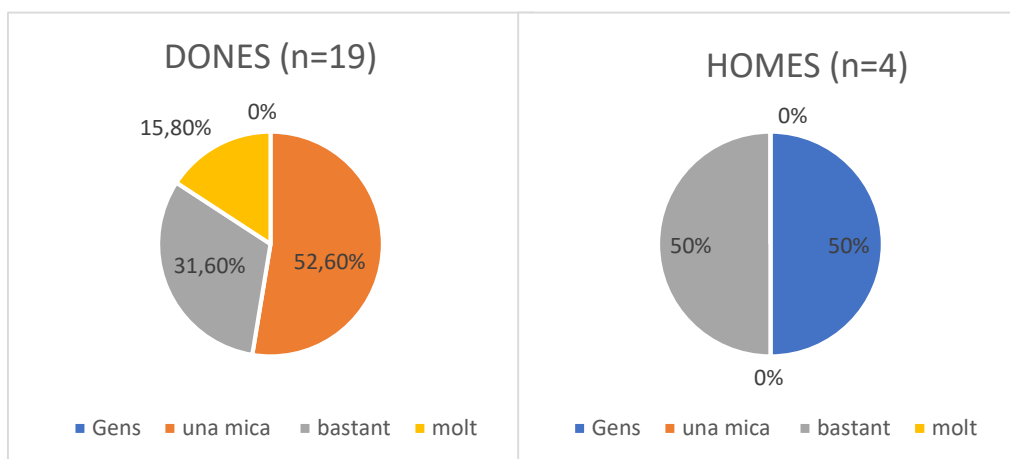
Valoració de tota la mostra (N = 24) a la pregunta "Les activitats de l'assignatura m'han servit per millorar els coneixements de com aplicar les tècniques d'intervenció"

S'han analitzat les diferències de gènere en aquestes qüestions i només en la primera pregunta s'obtenen diferències significatives ($\chi^2 (3, n = 23) = 12,56, p = .006, V = .74$). Tal com s'observa en la Figura 4, aquests resultats indiquen que les dones que han realitzat les tutories valoren que les activitats les han permès reflexionar sobre les característiques essencials per desenvolupar la pràctica psicoterapèutica significativament més que en el cas dels homes.

Figura 4

Diferències de gènere en la valoració de la pregunta “Les activitats de l’assignatura m’han permès reflexionar sobre les característiques essencials per desenvolupar la pràctica psicoterapèutica”

En el cas de la satisfacció amb el conjunt d’activitats realitzades a l’espai de tutoria, en una escala del 1 al 10, els 24 participants mostren una mitja de satisfacció de 5.83 ($DT= 2.7$, rang = 1-10). Respecte el bloc 1, la satisfacció amb les activitats és de 6.7 ($DT= 2.96$, rang = 1-10) i la del bloc 2 és de 4.79 ($DT= 2.72$, rang = 1-10). A la Taula 1 es mostren també els resultats diferenciats entre homes i dones. Tot i que les dones mostren un grau de satisfacció més elevada que els homes en totes les àrees, aquestes diferències no són estadísticament significatives. Per tant, en general s’observa un major nivell de satisfacció amb les activitats presencials del bloc 1, que les virtuals del bloc 2.

Finalment, pel que fa la satisfacció global amb l’assignatura, els 25 participants obtenen una mitja de 5.67 ($DT= 2.81$, rang = 1-10). Tampoc s’obtenen diferències de gènere significatives en aquesta qüestió, tot i que es manté la tendència d’una major satisfacció en el cas de les dones (veure Taula 1).

Taula 1

Grau de satisfacció amb les diferents activitats

Activitats	Total (N = 24)	Dones (n= 19)	Homes (n = 4)
	M (DT)	M (DT)	M (DT)
Conjunt d’activitats de tutoria	5.83 (2.7)	5.89 (2.28)	4.5 (4.04)
Activitats del bloc 1 de tutoria	6.7 (2.96)	7.1 (2.56)	4.75 (4.35)
Activitats del bloc 2 de tutoria	4.79 (2.72)	4.84 (2.36)	3.25 (3.30)
Conjunt d’activitats de l’assignatura	5.67 (2.81) ^a	5.79 (2.57)	4,25 (3.77)

Nota: ^aN = 25

Pel que fa al registre d’assistència durant el període en el que es va realitzar l’activitat de forma presencial, al grup M1 amb 80 alumnes matriculats, a la primera i segona sessió presencial van participar 65 persones, i a la tercera 74. Al grup M2, a la primera 65, a la segona, 53 i a la tercera 62; al grup M4, 63 a la primera sessió, a la segona 48 i a la tercera 60.

Aquests resultats indiquen un alt nivell de participació en aquest bloc. Tal com s'ha especificat, no es va realitzar un registre de les persones assistents en el segon bloc, que es va haver de realitzar online. No obstant, a partir de l'observació, es pot constatar que va disminuir significativament el grau de participació ja que no va ser superior a 30 alumnes en cap de les tres sessions ni en cap dels grups.

Pel que fa als resultats qualitius, obtinguts mitjançant les valoracions escrites de 9 de les persones participants, s'observa un èmfasi en les diferències entre les classes presencials i virtuals. S'observen comentaris en els que es valoren més satisfactòriament les activitats presencials que les virtuals, d'altres en els que valora l'esforç realitzat per adaptar les activitats virtuals, i comentaris en els que es donen indicacions per millorar l'assignatura, com reduint material, incorporant dinamisme, facilitant resums a l'alumnat i introduint canvis en l'avaluació (veure Annex 1 per al detall d'aquests resultats).

Tenint en compte aquests resultats, considerem que s'ha pogut assolir l'objectiu general del projecte d'innovació dedicat a aprofundir en el paper del psicòleg/oga clínic/a i la pràctica psicoterapèutica mitjançant la pròpia experiència vivencial.

Els resultats obtinguts mitjançant les valoracions del/les participants i el nivell de participació a les activitats indiquen que hi ha més correspondència entre els resultat obtinguts i els objectius previstos en el cas de les activitats presencials del bloc 1. Considerem que l'alumnat ha aconseguit identificar els elements diferencials de cadascun dels models psicoterapèutics que han pogut analitzar i a més trobar i identificar els factors comuns que ajuden a assolir l'èxit en qualsevol procés psicoterapèutic. En el cas de les noies participants sembla que valoren haver adquirit més coneixements en relació a aquesta àrea.

En el cas del segon bloc, l'adaptació realitzada el context virtual, creiem que ha ofert la possibilitat de tenir una primera aproximació i experiència com a psicoterapeutes gràcies a les activitats de role-playing que han dut a terme, així com millorar el seu autoconeixement considerant les pròpies debilitats i fortaleces en la pràctica psicoterapèutica. La majoria de participants considera haver adquirit els coneixements que es pretenien desenvolupar en aquestes activitats. Tot i així, considerem que els resultats en aquest àmbit no són els previstos, ja que esperàvem un manteniment en el nivell de participació en aquestes activitats i un alt grau de satisfacció amb el seu desenvolupament, ja que cobria la demanda principal per la qual es va constituir aquest projecte. Contràriament, els resultats han mostrat una disminució en la participació i un baix grau de satisfacció amb aquestes activitats. Considerem que la situació de la pandèmia explica aquest resultats obtinguts ja que va generar molta incertesa en com esdevindria el transcurs de la docència i molta dificultat en adaptar al context virtual les activitats vivencials d'aquest bloc.

En tot cas, considerem que els i les alumnes han identificat com a factors molt importants les aportacions de les tutories en una assignatura que qualifiquen com a rellevant en la seva formació però també han mostrar el seu descontent amb les activitats online, on els ha costat més poder implicar-se i poder enriquir la seva formació amb continguts rellevants.

7) VALORACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

7.1. Viabilitat de l'aplicació del nou projecte i modificacions necessàries

Considerem que els resultats obtinguts consoliden l'aplicació de les activitats del primer bloc, ja que milloren la intervenció docent del projecte inicial del qual es partia, afegint activitats de reflexió i d'aprenentatge cooperatiu (Valero, 2019). Les activitats plantejades en el segon bloc no s'han pogut desenvolupar tal com estaven previstes, per tant, no es descarta la seva viabilitat i aplicació en un futur quan es retorni al context presencial.

En tot cas, considerem que cal fer millores en alguns aspectes del projecte per a la seva aplicació. Un factor rellevant és millorar l'avaluació de la intervenció de manera que es pugui recollir més informació sobre els seus efectes. En aquest sentit, seria important la participació d'un grup control amb el qual es podés fer una comparació dels efectes diferencials de les tutories, així com avaluar els efectes de la tutoria en les qualificacions de l'assignatura. Per això, caldria insistir més en la realització de l'enquesta final del curs al màxim d'alumnes possible.

En relació a l'enquesta, un altra aspecte a millorar seria especificar i diferenciar la valoració de les activitats de l'assignatura habituals de les tutories, pel que fa a la satisfacció i adquisició dels aprenentatges. D'aquesta manera es podria avaluar amb més precisió l'impacte del projecte.

Finalment, considerem que la situació de la pandèmia de la COVID19 va dificultar l'adaptació de les activitats al context virtual. En el cas que es mantingui aquesta situació, caldria replantejar els objectius i la metodologia de les activitats perquè siguin més assolibles, així com fer un registre del nombre de participants (respectant el seu anonimat), per avaluar el seu nivell de participació.

Pel que fa a la difusió dels resultats d'aquest projecte, tot i les limitacions esmentades en l'execució i la seva avaluació, considerem interessant la seva publicació en el dipòsit digital de la UB, així com la participació en jornades de docència i en congressos on pugui ser d'interès compartir el projecte i l'experiència realitzada.

7.2. Valoració i satisfacció dels agents participants

La valoració de l'experiència per part de l'alumnat ha estat positiva, sobretot en el cas de les activitats presencials. També s'ha observat que les dones s'han mostrat més satisfetes amb totes les activitats en general, tot i que les diferències no han estat significatives. No obstant, els valors quantitatius en aquest aspecte inferiors a 6 indiquen que cal millorar l'activitat per augmentar el nivell de satisfacció de les persones participants. En el recull de resultats qualitius mencionats anteriorment, s'apuntalen els aspectes que més han gaudit, els que menys, així com propostes per millorar l'assignatura i les activitats del present projecte. Es valora molt positivament la participació en aquest apartat de l'avaluació per afinar les línies futures d'aplicació d'aquest projecte.

Per part del professorat, vam iniciar l'experiència amb molta il·lusió per aplicar aquest projecte. L'experiència de les activitats presencials va ser molt positiva ja que es va valorar favorablement les incorporacions respecte a la metodologia prèvia (activitats de reflexió) i l'alt nivell de participació de l'alumnat.

L'experiència derivada del context de la pandèmia COVID19 i les adversitats en les que ens vam trobar (les restriccions en l'activitat presencial i la incertesa sobre com evolucionaria el

format de classes durant el curs), no van ser tant positives. Tot i així, valorem positivament que es decidís reprendre el desenvolupament del projecte i adaptar-lo al context online.

Considerem que va ser difícil traslladar la metodologia vivencial al context virtual i, tot i els esforços que vam realitzar per adaptar-nos, els resultats no han estat els esperats. Considerem que varis factors van incidir en que el desenvolupament del segon bloc del projecte es veiés perjudicat pel context online. Entre els més destacats: les limitacions amb la connexió de les persones participants, les característiques de la plataforma *bbcollaborate* per facilitar la interacció visual, les reticències en activar la càmera i mantenir l'anonimat, la dificultat en crear un grup fixe en el que es pogués generar un clima d'intimitat. Considerem que la decisió d'obrir l'activitat a tot l'alumnat i eliminar l'incentiu del punt extra per l'assistència de l'activitat (ja que no es podia avaluar tenint en compte la normativa en situació de pandèmia) també van contribuir a disminuir l'assistència a l'activitat i afectar-ne el desenvolupament.

Tot i així, creiem que aquest projecte s'adapta a les necessitats detectades i seria necessari replicar-lo en un context presencial per observar-ne les diferències i la seva potencialitat.

8) REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Goldschmid, M. L. (1971). *The role of experience in the rate and sequence of cognitive development*. In D. R. Green, M. P. Ford, & C. B. Flamer (Eds.), *Measurement and Piaget*. New York: McGraw-Hill.

Shostrom, E. (1965). *Caso Gloria: una perspectiva de terapia, desde tres puntos de vista*. Recuperado de <http://amadag.com/el-caso-gloria/>

Valero, M. (2019). *Técnicas de aprednizaje cooperativo*. Escola d'Enginyeria de Telecomunicació i Aeroespacial de Castelldefels. Universidad Politécnica de Barcelona. (Manuscrito entregado para el taller de formación).

9) ANNEX

Respostes qualitatives a la pregunta de l'enquesta de satisfacció "Escriu breument quins aspectes modificaries per tal de millorar l'activitat de tutories"

M2: "Les tutories estan molt ben orientades (les presencials). Ajuden a posar una mica en practica aquelles tècniques que sempre estan només en la teoria. Crec que es bàsic fer aquestes tutories vivencials i pràctiques. Sempre, també, crec que aquestes tutories haurien de ser 0 avaluables (o només avaluar l'assistència), per així relaxar-se i tenir una experiència d'aprenentatge més ple".

M1: "Segons el meu punt de vista, crec que es podria aprofundir més en una assignatura tan troncal. Per això, es podria reduir el gruix de material obligatori i permetria tenir una idea d'aspectes bàsics però importants per la nostra vida com a psicòlegs. També, a l'hora d'adaptar-se al mode online degut al Covid-19 s'ha trigat a donar resposta en quan a les classes virtuals i també respecte al format dels exàmens".

T1: *"Premiaría la participació perquè la gent se hi involucres més"*

M3: *"Subir un archivo con los temas comentados, las cuestiones más relevantes y su respuestas, a modo de unos "apuntes-resumen-aclaratorios", para así dejar de lado las posibles interpretaciones erróneas del alumnado y reforzar también a los alumnos que no han podido asistir."*

M4: *"Más dinamismo"*

M2: *"Crec que les tutories presencials estan bé, però en quant a les tutories virtuals, l'assignatura no ha mostrat cap interès en adaptar-se a la situació".*

M3: *"Vaig disfrutar molt les tutories y activitats presencials abans del confinament i no modificaria res, únicament que penso que m'agradaria que fossin més. El principal problema es que amb el mètode virtual es molt difícil aconseguir unes classes dinàmiques i interactives".*

T1: *"Crec que es molt important el clima que es genera en presencial...es difícil reproduir-ho en virtual".*

M2: *"Jo pensó que s'han fet bé les tutories donades les circumstàncies en les que ens trobem"*